

ЗВІТ

за результатами моніторингу додержання прав внутрішньо переміщених осіб під час їх перебування у місці компактного поселення, розташованого на базі санаторію «Мошногір'я»

09 грудня 2022 року

с. Будище

Мета моніторингового візиту: додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання.

Склад моніторингової групи:

головний спеціаліст відділу прав внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали внаслідок тимчасової окупації та збройної агресії проти України Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України – Ларін Микита Дмитрович;

головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Єршова Юлія Олександрівна;

У присутності:

головного лікаря ПРАТ «Санаторій «Мошногір'я» - Гулого Віктора Яковича;

голови федерацій профспілок Луганської області, голови профкому ПРАТ «Северодонецьке об'єднання Азот» - Черниша Валерія Сергійовича;

головного бухгалтера профспілкової організації ПРАТ «Северодонецьке об'єднання Азот» – Безуглої Світлани Олександрівни;

фахівця з моніторингу ситуації із внутрішньо переміщеними особами благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» – Колісниченка Захара Сергійовича;

юриста з питань внутрішньо переміщених осіб благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» – Ситник Ганни Михайлівни.

Відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», працівниками Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинговий візит до місця компактного поселення, облаштованого на базі санаторію «Мошногір'я» (далі – МКП, заклад, санаторій), що розташований за адресою: вул. Шевченка, б. 38., село Будище, Черкаська обл.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування. Форма власності

Під час моніторингу встановлено, що МКП розташоване на околицях міста Черкаси, відносно не далеко від об'єктів соціальної інфраструктури (5-6 км). МКП перебуває у приватній власності.

Загальна місткість МКП

Заклад розрахований для проживання 340 осіб, наразі у ньому мешкає 180 ВПО, з яких 26 дітей (20 з яких шкільного віку) та 48 осіб похилого віку.

Слід зауважити, що усі мешканці є співробітниками ПРАТ «Севродонецьке об'єднання Азот», котрі наразі працюють у Черкаській філії або членами їх сімей.

Вартість проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Усі видатки на орендну та комунальну плату здійснюються за рахунок Черкаської філії об'єднання «Азот».

Тепло-, водо-, електро- постачання

Опалення санаторію здійснюється за рахунок автономної котельні, яка функціонує за рахунок спалення деревини.

Водопостачання холодної та гарячої води здійснюється централізовано.

Питна вода забезпечується адміністрацією закладу, а також за рахунок самостійних закупівель мешканцями.

Електропостачання централізоване безперебійне, планові/позапланові відключення не застосовуються.

Харчування

У МКП передбачено дворазове харчування, яке здійснюється у окремо відведеному великому приміщенні їдальні. У кухонному приміщенні наявна вся необхідна техніка для приготування їжі для великої кількості ВПО.

Гігієна

У кожній кімнаті МКП передбачена власна душова кімната із усім необхідним.

Противожежна безпека

Наявні вогнегасники у достатній кількості котрі знаходяться в адміністрації МКП. Противожежна сигналізація відсутня.

Укриття

Укриття наявне, облаштоване речами першої необхідності та місцями для сидіння.

Доступність будівлі для маломобільних груп населення

Є пандуси для осіб з інвалідністю.

Умови в кімнатах

1) проживання здійснюється по окремих номерах санаторію. В основному кімнати розраховані для проживання 2-4 осіб, де для кожного передбачається

окреме спальне місце. Зазвичай проживання у кімнатах здійснюється окремими сім'ями. Адміністрацією дозволяється проживання із тваринами.

2) МКП забезпечено необхідними меблями. Вікна в кімнатах металопластикові, температура повітря у кімнатах задовільна для комфортного перебування.

Дозвілля

У великих залах санаторію облаштовані кімнати із м'якими меблями та телевізорами з метою проведення вільного часу, також на різних поверхах будівлі є обладнання для гри в настільний теніс та настільний футбол, які були надані місцевими підприємцями у якості благодійної допомоги. Наявні місця для читання книжок із вільним доступом до літератури та доступу до мережі Wi-Fi.

Послуги

Час від часу до закладу навідується психолог від міжнародної організації «Данська рада у справах біженців», який працює з ВПО. У керівництва МКП налагоджений взаємодія із представниками органів влади та правоохоронцями.

Безоплатна правова допомога та консультації надаються представниками благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист».

Майже всі мешканці уклали декларації з сімейними лікарями за місцем тимчасового перебування, однак лікарня знаходиться досить далеко.

Разом із тим, у закладі є головний лікар у підпорядкуванні якого є медичні працівники, які у разі необхідності надають першу медичну допомогу та консультації.

Мешканці гуртожитку отримують допомогу на проживання ВПО від держави та забезпечені у достатній кількості гуманітарною допомогою за рахунок органів влади і благодійних організацій за рахунок направлення відповідних листів-запитів.

У свою чергу, останнім часом виникає питання, щодо перевірок органами соціального захисту населення, місць перебування ВПО, адже багато людей працює на заводі підприємства і досить часто їздять у відрядження та/або залишаються певний час у місті Черкаси на базі закладів, де здійснюється робота. Так, виникає питання щодо припинення виплат допомоги на проживання ВПО через часткову відсутність можливості у підтвердженні місця тимчасового перебування, яке передбачено у 10 денний строк.

Освіта

Усі діти навчаються у режимі онлайн, у навчальних закладах за попереднім місцем проживання. Наявний доступ до мережі Інтернет у бібліотеці за допомогою точки доступу Wi-Fi.

Працевлаштування

40 жінок та 60 чоловіків офіційно працюють на «Черкаському об'єднанні «Азот», решта офіційно не працевлаштовані.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 8 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями гуртожитку з числа ВПО, до Уповноваженого письмових скарг, звернень чи пропозицій щодо порушення прав громадян не надходило.

Загальні потреби:

- дрова, брикети;
- заправка газових балонів для приготування їжі;
- теплий одяг (жіночий, чоловічий, дитячий) 200 комплектів;
- постільна білизна та ковдри;
- генератор (10 кВ або більше);
- вогнегасники.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту Черкаській обласній військовій адміністрації:

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення потреб мешканців МКП, зокрема, засобами для функціонування опалення, додатковими газовими балонами для приготування їжі, теплими речами, постільною білизною для зимового періоду, альтернативними засобами електропостачання та засобами протипожежної безпеки (вогнегасниками).

**Головний спеціаліст відділу прав
внутрішньо переміщених осіб та громадян,
які постраждали внаслідок тимчасової окупації
та збройної агресії проти України Департаменту
моніторингу додержання прав громадян,
які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Микита ЛАРІН

**Головний спеціаліст відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Юлія ЄРШОВА